

Nõukogu järeldused Liibüa kohta

1. EL tervitab presidendi nõukogu saabumist Tripolisse 30. märtsil 2016 ning kiidab peaminister Serraj'i, teiste presidendi nõukogu liikmete ja kohapealsete toetavate osalejate julgust ja meelekindlust. See samm aitab sillutada teed riigi tulemuslikule valitsemisele rahvusliku kokkuleppe valitsuse poolt ja Liibüa rahva vajadustega tegelemisele.
2. Rahvusliku kokkuleppe valitsuse edu aluseks on Liibüa rahva ja tema juhtide ühised jõupingutused ja koostöö. EL rõhutab Liibüa isevastutust poliitilises protsessis ning et tähtis on selle protsessi kaasavus, eelkõige poliitiliste ja kohalike osalejate, naiste ja kodanikuühiskonna jätkuv osalemine. EL koos Liibüa naaberriikide, ÜRO ja rahvusvahelise kogukonnaga on valmis toetama rahvusliku kokkuleppe valitsust tema taotluse korral, et aidata sel taastada rahu ja stabiilsus Liibüas.
3. 17. detsembril 2015 Skhiratis allkirjastatud ja 23. detsembril 2015 ühehäälselt vastu võetud ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 2259 heaks kiidetud Liibüa poliitiline kokkulepe on endiselt Liibüa poliitiliste edusammude alus. EL on Liibüa poliitilist kokkulepet täielikult toetanud ja peab rahvusliku kokkuleppe valitsust Liibüa ainsaks seaduslikuks valitsuseks. EL kutsub kõiki ja eelkõige piirkondlikke sidusrühmi üles jätkama tungivaid üleskutseid kõikidele osalistele Liibüas, et need teeksid konstruktiivset koostööd rahvusliku kokkuleppe valitsuse ja kõikide teiste Liibüa poliitilise kokkuleppega hõlmatud institutsioonidega. EL rõhutab, et ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonis 2259 kutsutakse üles lõpetama paralleelsete institutsioonide toetamine, kes väidavad end olevat seadusliku võimu kandjad, kuid keda kokkulepe ei hõlma, ja lõpetama ametlikud kontaktid selliste institutsioonidega.
4. EL väljendab heameelt selle üle, et paljud riiklikud institutsioonid, sh keskpank, riiklik naftakompanii ja Liibüa Investeeringusamet, samuti Liibüa omavalitsusüksused on tunnistanud rahvusliku kokkuleppe valitsuse võimufunktsiooni. EL ootab kohest, nõuetekohast ja rahumeelset võimu üleminekut rahvusliku kokkuleppe valitsusele ning nõuab tungivalt, et olemasolevad sõjalised ja relvarühmitused austaksid selle võimu. Sellega seoses nõuab EL tungivalt, et esindajatekoda ja muud institutsioonid, sealhulgas äsjaloodud riiginõukogu, täidaksid neile Liibüa poliitilise kokkuleppe raames antud ülesandeid.
5. EL kinnitab taas oma täielikku toetust ÜRO Liibüa toetusmissioonile (UNSMIL) ja ÜRO peasekretäri esindajale Martin Koblerile nende jõupingutustes tagada Liibüa poliitilise kokkuleppe täielik rakendamine kõigi osaliste poolt ning jätkab nende töö aktiivset toetamist.
6. EL on rakendanud piiravaid meetmeid kolme isiku suhtes, kes on takistanud Liibüa poliitilise kokkuleppe rakendamist ja poliitilist üleminekut. EL vaatab nende isikute käitumise muutumise korral oma piiravad meetmed läbi ja vajaduse korral võib kehtestada uusi piiravaid meetmeid teiste isikute suhtes, kes ohustavad rahu, stabiilsust või julgeolekut Liibüas või kahjustavad Liibüa poliitilist üleminekut.
7. EL kinnitab taas oma pühendumist näha rahvusliku kokkuleppe valitsuse ja Liibüa rahva toetamiseks täielikult ette viiendamiseks ja oluliste meetmete pakett koguväärtusega 100 miljonit eurot mitmes valdkonnas, mille puhul meetmed määratakse kindlaks ja seatakse tähtsuse järjekorda tihedas koostöös rahvusliku kokkuleppe valitsuse ja UNSMILiga. EL väljendab heameelt 12. aprillil Tunisese UNSMILi ja Ühendkuningriigi kaasjuhatamisel peetud kohtumise üle, kus arutati, kuidas rahvusvaheline kogukond saaks toetada rahvusliku kokkuleppe valitsuse seatud prioriteete, eesmärgiga tagada Liibüa rahvale rahu, julgeolek, stabiilsus ja heaolu. Sellega seoses on tähtis vahend äsjaloodud Liibüa stabiliseerimise rahastu. EL jätkab lühiajalise abi andmist erinevate rahastamisvahendite, sh omavalitsuste toetamise kaudu, ning esmalt tähtsate teenuste pakkumist hädas olevatele Liibüa elanikele. ELi abi tõhusat andmist hõlbustaksid paremad julgeolekutingimused kohapeal. EL on valmis toetama rahvusliku kokkuleppe valitsust rände- ja varjupaigaküsimuste haldamisel tihedas koostöös ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti (UNHCR) ja Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooniga (IOM), võttes arvesse Valletta tippkohtumise tulemust.
8. EL mõistab teravalt hukka kõik katsed häirida Liibüa stabiliseerimist ja kinnitab taas oma sügavat muret kasvava terrorismiohu, sh Daeshist ja selle liitlastest tuleneva terrorismiohu pärast. See oht rõhutab tungivat vajadust selle järele, et rahvusliku kokkuleppe valitsus ühendaks kõikide Liibüa piirkondade jõud, kuna see on Liibüa jaoks ainus tee, kuidas liikuda rahu, stabiilsuse ja heaolu suunas, säilitades samas Liibüa ühtsuse ja territoriaalse terviklikkuse.
9. EL on valmis rahvusliku kokkuleppe valitsuse võimalike taotluste korral pakkuma toetust julgeolekusektorile. Juhul kui Liibüa seda taotleb ja olles konsulteerinud liibüalastega, võidakse laiema julgeolekusektori reformi toetuse raames toetada Liibüa jõupingutusi võimaliku ÜJKP tsiviilmissiooni kaudu, andes muu hulgas nõu ja suurendades suutlikkust politseitöö ja kriminaalõiguse valdkonnas sellistes küsimustes nagu terrorismivastane võitlus, piirihaldus, võitlus ebaseadusliku rände ning rändajate smugeldamise ja inimkaubanduse vastu. See võimalik missioon võiks tugineda EUBAM Libya olemasolevale plaanimissuutlikkusele. Lisaks võimalikule tsiviilmissioonile pööratakse täiendavat tähelepanu ka toetusele, mida saab anda operatsiooni EUNAVFOR MED SOPHIA kaudu, tõhustades selle suutlikkust murda inimsuugeldajate ja inimkaubanduse võrgustike ärimudel ning toetada julgeolekut ulatuslikumalt, toetades Liibüa seadusliku võimu kandjaid, näiteks Liibüa rannikuvalveteenistuse suutlikkuse võimaliku suurendamise abil, ning rahvusvahelise õiguse rakendamist. EL tagab, et tema panus vastab Liibüa ametivõimude taotlustele ja vajadustele, tagades Liibüa täieliku isevastutuse, ning et see on kooskõlastatud ja ühtlustatud UNSMILi üldisel koordineerimisel antava muu rahvusvahelise toetusega. Peale selle tunnistab EL, et Liibüa piiride julgeolek on tähtis piirkondliku ja Euroopa julgeoleku jaoks. Sellega seoses kaalub EL viise, kuidas tõhustada oma piirkondlikku toetust, sealhulgas olemasolevate ÜJKP tegevuste kaudu Sahelis.
10. EL kinnitab taas, et mõistab karmilt hukka kõik inimõiguste rikkumised ja kuritarvitused Liibüas. EL toetab tugevalt rahvusliku kokkuleppe valitsust inimõiguste kaitsmisel ja edendamisel.
11. EL tunneb suurt muret halveneva humanitaarolukorra pärast ja kutsub üles tegema kiiresti jõupingutusi olukorra tegelemiseks enim kannatanud piirkondades, sh Benghazi. Sellega seoses tervitab EL ÜRO humanitaarabi kava ja on valmis andma täiendavat abi. EL kutsub kõiki Liibüa osapooli üles tagama takistamatu juurdepääsu humanitaarabile ning humanitaartöötajate julgeoleku, et hõlbustada abi jõudmist hädas olevate tsiviilisikutele ja nende kaitsmist.

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319
press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press